

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Проект "Новоросія" і новітня російсько-українська війна



ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету історії та
міжнародних відносин

Ольга МАКЛЮК

« 30 » серпня 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРОЄКТ "НОВОРОСІЯ" І НОВІТНЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА
ВІЙНА**

Підготовки бакалавра
денної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Історія, Історія та політика, Діджитал-історія
спеціальності 032 Історія та археологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

ВИКЛАДАЧ: Турченко Галина Федорівна, доктор історичних наук, професор, завідувач
кафедри давньої і нової історії України та методики навчання історії.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри давньої і нової історії
України та методики навчання історії

Протокол № 1 від "29" серпня 2024 р.
Завідувач кафедри давньої і нової історії
України та методики навчання історії

Галина ТУРЧЕНКО

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
Програми

Сергій БІЛІВНЕНКО

2024 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: galina_turchenko@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15415>

Телефон: (061) 228 76 32

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram, ZOOM

Кафедра: давньої і нової історії України та методики навчання історії, 5 корп., ауд. 319

Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Проект «Новоросія» і новітня російсько-українська війна» є озброїти студентів засобами очищення історії України від ідеологічних міфів, зокрема імперського міфу про «Новоросію»; охарактеризувати обставини появи в 1764 р. російського імперського проекту «Новоросія» і спроби його реалізації царським режимом, Тимчасовим урядом 1917 р., радянською владою і сучасною Росією; визначити спільні риси у політиці радянського і сучасного російського режимів щодо Півдня і Сходу України.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	вільного вибору студента в межах спеціальності	
Семестр	6 -й	6-й
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість годин	180	
Лекційні заняття	32 год.	год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	32 год.	
Самостійна робота	116 год.	
Консультації	Онлайн по понеділках о 17.30 в ZOOM	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4480	

ЗМІСТ КУРСУ

Змістовний модуль 1. Імперський проект "Новоросія": спроба реалізації царською владою та Тимчасовим урядом. Питання про статус Півдня України в умовах Української революції.
Теоретичні засади курсу. Теоретико-методологічні аспекти курсу. Розробка національного питання в працях О.Бочковського, С.Дністрянського, Д.Донцова, С.Рудницького. Сучасні

наукові підходи у сфері регіоналістики. Історична регіоналістика і краєзнавство в контексті національної історії. Досягнення вітчизняної історіографії у галузі регіоналістики. Вітчизняна історіографія Південної України XIX – початку XX ст. Південь України як історичний регіон. **Проект "Новоросія": політика царського уряду щодо південноукраїнського регіону (XVIII – початок XX ст.).** Імперська політика щодо Півдня України – Новоросії. Специфіка аграрного устрою та економічного розвитку регіону. Особливості етнічного складу регіону. Національний склад населення міст Півдня України. Українська більшість і модернізація регіону. Формування національної свідомості. Формування української еліти на Півдні України. Національно-визвольний рух у південноукраїнському регіоні. Перша світова війна і модернізаційні процеси на Півдні України. Роль Півдня України в економічній інтеграції українських земель. Активізація суспільно-політичного руху в регіоні в умовах Першої світової війни. **Питання про статус Півдня України в умовах Центральної Ради.** Поширення Української революції на Південь. Політика Тимчасового уряду щодо Півдня і національна консолідація українського населення регіону. Південноукраїнське населення і питання національно-територіальної єдності України. Більшовики і питання про єдність України. Боротьба між УНР і Радянською Росією за контроль над Півднем України. Більшовицька спроба дезінтеграції України. Радянські республіки на території Південної України. Південь України в останній період Центральної Ради (лютий–квітень 1918 р.). **Інтеграційна політика гетьманського режиму та Директорії на Півдні України.** Інтеграційна політика гетьманського режиму на Півдні України. Особливості гетьманського режиму на Півдні України. Українізація державного апарату в регіоні. Роль окупаційної адміністрації. Здобутки в царині культури. Опозиція гетьманському режиму та її плани щодо майбутнього регіону. Німецькомовна національна меншина Півдня і кримськотатарський національний рух у 1918 р. Проект "Крим-Таврія". Проблема кордонів з РСФРР та Румунією. Політика Директорії у південноукраїнському регіоні. Ставлення національних та соціальних груп населення Південної України до режиму Директорії УНР. Еволюція взаємин УНР і Антанти. Особливості перебігу Української революції в період Директорії УНР на Півдні України.

Змістовний модуль 2. Питання про статус Південної України в політичній боротьбі 1919–1922 рр. Україна чи "Новоросія?". Питання про статус Південної України в політичній боротьбі 1919–1922 рр. Південь України у складі УСРР в 1919 р. Еволюція політики білогвардійських режимів щодо Півдня. Південноукраїнський регіон у політиці генерала А. Денікіна. Південь України в політиці П. Врангеля: робота над помилками. Внутрішня політика генерала А. Денікіна та П. Врангеля у південноукраїнському регіоні: порівняльний аналіз. Махновське середовище й українська ідея. Визнання більшовиками статусу Півдня як української території (1920–1922 рр.). **Південноукраїнський регіон у контексті соборницького курсу українських урядів (1917–1919 рр.).** Соборницький курс Центральної Ради, Гетьманату П. Скоропадського та Директорії УНР. Проблема кордонів Української держави з РСФРР і Румунією. Проблема Криму в політиці українських урядів (1917–1919 рр.). Блокада Криму як складова дій уряду П. Скоропадського, спрямованих на входження Криму до складу Української держави. Політика країн Антанти щодо державності України. Переговори з французькою стороною в Одесі: еволюція в напрямку визнання французами УНР. **Імперський проект "Новоросія": спроба реалізації радянським режимом та сучасною російською владою (1922–2016 рр.).** Російсько-радянське визнання України. Україна в складі СРСР: доктрина і практика. Курс на створення радянської людини. Включення Криму до України: передумови та історичні наслідки. Етнічний склад населення південноукраїнських областей в радянську добу: динаміка змін. Українізація південноукраїнських міст в 1920-х роках. Курс на створення "радянської" людини. У "братніх обіймах імперії": денаціоналізація та русифікація українців в СРСР. **Південь України – від проголошення незалежності до новітньої російсько-української війни.** Незавершена революція 1991 р. і загрози незалежності. Хто і як готував новітню

російсько-українську війну. "П'ята колона" і українське суспільство. Сепаратистські настрої "червоних директорів" в Україні у 1990-х рр. Протиставлення Сходу і Заходу у виборчій кампанії В. Януковича. Посилення сепаратистських тенденцій у 2004 р. (з'їзд у Сєверодонецьку, плани побудувати в Одеській області "вільну самоврядну територію" та ін.) Спільні риси у політиці радянського і сучасного російського режимів щодо Півдня і Сходу України. Спроба реалізації сучасною Росією імперського проекту "Новоросія" та ідей "Русского мира". Витоки новітньої російсько-української війни. "Гібридна" війна проти України та її особливості.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема 1. Теоретичні засади курсу	2		щотижня
Семінарське заняття 1.	Тема 1. Теоретичні засади курсу.	2		щотижня
Лекція 2	Тема 2. Проект "Новоросія": політика царського уряду щодо південноукраїнського регіону (XVIII – початок XX ст.).	2		щотижня
Семінарське заняття 2	Тема 2. Проект "Новоросія": політика царського уряду щодо південноукраїнського регіону (XVIII – початок XX ст.).	2		щотижня
Лекція 3	Тема 3. Питання про статус Півдня України в умовах Центральної Ради.	2		щотижня
Семінарське заняття 3.	Тема 3. Питання про статус Півдня України в умовах Центральної Ради.	2		
Лекція 4.	Тема 4. Інтеграційна політика гетьманського уряду та Директорії на Півдні України	2		щотижня
Семінарське заняття 4	Тема 4. Інтеграційна політика гетьманського режиму та Директорії на Півдні України	2		щотижня
Лекція 5.	Тема 5. Білогвардійські плани "Новоросії" у південноукраїнському регіоні	2		щотижня
Семінарське заняття 5.	Тема 5. Білогвардійські плани "Новоросії" у південноукраїнському регіоні	2		
Лекція 6.	Тема 6. Україна чи "Новоросія?" Питання про статус Південної України в політичній боротьбі 1919–1922 рр.	2		щотижня

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Проект «Новоросія» і новітня російсько-українська війна



Семінарське заняття 6.	Тема 6. Україна чи "Новоросія?" Питання про статус Південної України в політичній боротьбі 1919–1922 рр.	2		<i>щотижня</i>
Лекція 7.	Тема 7. Південноукраїнський регіон в контексті соборницького курсу українських урядів (1917–1919 рр.)	2		<i>щотижня</i>
Семінарське заняття 7.	Тема 7. Південноукраїнський регіон в контексті соборницького курсу українських урядів (1917–1919 рр.)	2		<i>щотижня</i>
Лекція 8.	Тема 8. Російсько-радянське визнання України	2		<i>щотижня</i>
Семінарське заняття 8.	Тема 8. Російсько-радянське визнання України	2		<i>щотижня</i>
Лекція 9.	Тема 9. Сепаратистські прояви на Півдні України у 1991–2013 рр.	2		<i>щотижня</i>
Семінарське заняття 9.	Тема 9. Сепаратистські прояви на Півдні України у 1991–2013 рр.	2		<i>щотижня</i>
Лекція 10.	Тема 10. Сепаратистські радянські республіки на Півдні України початку ХХ ст. та ОРДЛО 2014 р.: історичні аналогії.	2		<i>щотижня</i>
Семінарське заняття 10	Тема 10. Сепаратистські радянські республіки на Півдні України початку ХХ ст. та ОРДЛО 2014 р.: історичні аналогії.	2		<i>щотижня</i>
Лекція 11.	Тема 11. Витоки новітньої російсько-української війни.	2		<i>щотижня</i>
Семінарське заняття 11.	Тема 11. Витоки новітньої російсько-української війни.	2		<i>щотижня</i>
Лекція 12.	Тема 12. Концепція «Русского мира» – сучасна неоімперська стратегія РФ	2		<i>щотижня</i>
Семінарське заняття 12.	Тема 12. Концепція «Русского мира» – сучасна неоімперська стратегія РФ	2		<i>щотижня</i>
Лекція 13.	Тема 13. Інформаційна війна РФ проти України на початку ХХ ст.	2		<i>щотижня</i>
Семінарське заняття 13.	Тема 13. Історичні міфи та фальсифікації у статті Путіна «Об историческом единстве русских и украинцев»	2		<i>щотижня</i>
Лекція 14.	Тема 14. Гібридна війна РФ проти України: її складові (2004-2021 рр.)	2		<i>щотижня</i>
Семінарське заняття 14.	Тема 14. Гібридна війна РФ проти України: її складові (2004-2021 рр.)	2		<i>щотижня</i>

Лекція 15.	Тема 15. АТО-ООС. Основні події та реакція міжнародного співтовариства.	2		щотижня
Семінарське заняття 15.	Тема 15. АТО-ООС. Основні події та реакція міжнародного співтовариства.	2		щотижня
Лекція 16.	Тема 16. Відкрита фаза російсько-української війни (2022-2025 рр.): передумови та хід подій.	2		щотижня
Семінарське заняття 16.	Тема 16. Відкрита фаза російсько-української війни (2022-2025 рр.): передумови та хід подій.	2		щотижня

Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне завдання – розв’язання завдань на семінарському занятті 1	розв’язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=289761	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання – розв’язання завдань на семінарському занятті 2	розв’язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=289762	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання – розв’язання завдань на семінарському занятті 3	розв’язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=289764	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання –	розв’язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle	Критерії оцінювання	3

розв'язання завдань на семінарському занятті 4		https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=289768	роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	
Практичне завдання – розв'язання завдань на семінарському занятті 5	розв'язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=635849	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання – розв'язання завдань на семінарському занятті 6	розв'язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=289780	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання – розв'язання завдань на семінарському занятті 7	розв'язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=289774	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання – розв'язання завдань на семінарському занятті 8.	розв'язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=500210	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Модульний контроль 1	Тест	Тест розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=112692	Тест містить 30 питань закритого типу (багатоваріантне питання). Із варіантів студенту слід обрати один.	6

Практичне завдання – розв’язання завдань на семінарському занятті 9.	розв’язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=289785	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання – розв’язання завдань на семінарському занятті 10.	розв’язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=502835	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання – розв’язання завдань на семінарському занятті 11.	розв’язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=502835	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання – розв’язання завдань на семінарському занятті 12.	розв’язання завдань	Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=502833	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання – розв’язання завдань на семінарському занятті 13.		Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=502835	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання – розв’язання завдань на семінарському занятті		Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=502182	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3



ому занятті 14.			nu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	
Практичне завдання – розв’язання завдань на семінарському занятті 15.		Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=502835	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Практичне завдання – розв’язання завдань на семінарському занятті 16.		Питання для підготовки на сторінці в Moodle https://moodle.znu.edu.ua/mod/workshop/view.php?id=505115	Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=61334	3
Модульний контроль 2	Тест	Тест розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=114968	Тест містить 30 питань закритого типу (багатоваріантне питання). Із варіантів студенту слід обрати один.	6
Усього за поточний контроль	6			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: тест в СЕЗН ЗНУ	Питання для підготовки розміщені в СЕЗН ЗНУ секція «Підсумковий контроль» https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=208653	Тест містить 60 питань закритого типу (багатоваріантне питання). Із варіантів студенту слід обрати один.	20
	Практичне завдання (вирішення аналітичних завдань) в СЕЗН ЗНУ	Програма підготовки розміщені в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=267042	Критерії оцінювання:	20
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Основні навчальні ресурси
Рекомендована література

Основна:

1. Відгук українських істориків на статтю В. Путіна «Про історичну єдність росіян та українців» / Ін-т історії України НАН України. Київ, 2021. 8 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0015897> (дата звернення 12.07.2023).
2. Турченко Г.Ф. Проект «Новоросія» і новітня російсько-українська війна : конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра (за вибором студентів дисциплін циклу гуманітарної підготовки). Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 103 с.
3. Турченко Г., Турченко Ф. Проект «Новоросія». 1764–2014 рр. Ювілей на крові. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 116 с.

Додаткова:

1. Терно С. О., Турченко Г. Ф. Бої за Україну в шкільному курсі історії в контексті передумов сучасної російсько-української війни. Трансформації історичної пам'яті: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. Н. Темірової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. С. 148-153. URL: <https://jthm.donnu.edu.ua/article/view/12783>.
2. Турченко Г. Ф., Турченко Ф. Г. О.Оглоблин про схему історії України XIX – початку XX ст. (до 50-річчя творчого заповіту історика). *Український історичний журнал*. 2021. № 1. С. 107-121.
3. Турченко Г. Південноукраїнський регіон у контексті формування модерної української нації (XIX – перша чверть XX ст.): Навчальний посібник. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2008. 342 с.
4. Турченко Ф. Г., Турченко Г. Ф. Південна Україна : модернізація, світова війна, революція (кінець XIX ст. – 1921 р.) : Історичні нариси. Київ : Генеза, 2003. 304 с.
5. Турченко Г. Ф., Турченко Ф. Г. How the South United Ukraine (the End of the XVIIIth – the Beginning of the XXth centuries). *Skhidnoievropeiskiy istorychnyi visnyk [East European Historical Bulletin]*. 2021. № 21. С. 31-40.
6. Турченко Г. Ф., Терно С. О., Костенко Д. С. Антиукраїнський характер змін в шкільному курсі історії анексованого Криму (2014 - 2021 рр.) як складова гібридної війни РФ проти України. *Електронний збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти*. 2022. № 1(48). С. 1-10. URL: <https://drive.google.com/file/d/1PUH6xQqsZ2c4oZs2hYh-RCvOIDbcTf1V/view>.
7. Турченко Г. Ф., Стьопчкін М. . Оборона Києва в советсько-українській (1917–1918 рр.) та новітній російсько-українській (2014–2024 рр.) війнах: історичні аналогії. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Історичні науки*. 2024. Т. 35(74). № 3. С. 88-94. URL: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/3_2024/16.pdf.
8. Турченко Г., Крючкова К. . Антиукраїнські фейки в щорічних підсумкових прес-

конференціях В. Путіна (грудень 2014 – грудень 2021 рр.). Матеріали I Міжнародної наукової конференції 17–18 листопада 2023 р., м. Запоріжжя. ПОЛІТИКА ПАМ'ЯТІ ДОСВІД ЄВРОПИ ДЛЯ УКРАЇНИ Запоріжжя: Б.в., 2023. С. 191-195. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://sites.znu.edu.ua/interactiv.edu.lab//Statti_z2012/tezi_Memory_Politics-2023-11.pdf.

9. Turchenko H. «Russian world» and the project «Novorossiya» as components of the information war of the Russian Federation against Ukraine *Propaganda and public consciousness in the south and east of Ukraine (1930s – early XXI century) : scientific monograph* / F. Turchenko and other. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2021, p. 29–45

Електронні ресурси:

1. Вся правда про український Південь. <https://1plus1.ua/realna-istoria/novyny/nareshti-vsia-pravda-pro-ukrainskyi-pivden-film-vid-akima-halimova>
2. Галушко К. Розгром псевдоісторичної статті Путіна про українців і росіян. 10 запитань історика. URL: <http://surl.li/opshn> (дата звернення 12.07.2023).
3. Громенко С. Руйнуємо міфи російської пропаганди про Крим. 10 запитань історика. URL: <http://surl.li/opshr> (дата звернення 12.07.2023).
4. Історична правда. URL: <https://www.istpravda.com.ua> (дата звернення 12.07.2023).
5. Historical content. URL: <https://historiana.eu> (дата звернення 12.07.2023).
6. Zaporizhzhia Historical Review. URL: <http://surl.li/opsis> (дата звернення 12.07.2023).

Регуляції і політики курсу

Примітка. У цьому розділі науково-педагогічний визначає все, що є важливим для нього і здобувачів під час вивчення цієї навчальної дисципліни.

Наприклад:

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. У який спосіб і у які терміни здійснюється відпрацювання пропущених занять?

Політика академічної доброчесності

Які заходи перевірки на плагіат будуть вжиті викладачем? Які санкції будуть застосовані до здобувачів, що вдалися до списування, плагіату чи інших проявів недоброчесної поведінки? Проінформувати та надати приклади, як необхідно оформлювати цитування, посилаючись на авторів запозичених фото, ілюстрацій тощо.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Прописати процедуру врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної



заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Проект «Новоріччя» і новітня російсько-українська війна



<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>

Керівник навчально-методичного відділу

Людмила НЕСТЕРЕНКО